Internt notat: Oplæg til orientering af udvalget for Teknik og Miljø vedr. Natura2000-planerne

Natur- og Miljøafdelingen
Dato: 04-02-2011
Reference: Annette L. Madsen
Direkte telefon: 8959 4012
E-mail: alm@norddjurs.dk
Journalnr.: 10/2292

Vedr. myndighedsansvar for de marine områder. (Natura2000-område 14, 46 og 245)

En rundringning har vist, at er en del forvirring hos de respektive myndigheder, om hvilke ansvar de har i fht. Natura2000-planerne for de marine områder. Norddjurs Kommune vil derfor opfordre til, at dette beskrives helt entydigt og entydigt i Natura2000-planerne.

Myndighedsansvaret for de marine områder følger de respektive ressortområder i sektorlovgivningen. Det vil sige, at myndighedsansvaret for Natura 2000-planerne følger de respektive myndighedsansvar. I alle tilfælde gælder det om at sikre, at ***levestederne*** er optimale. For arter, der både lever til havs og på land, har kommunen dermed ansvar for at sikre levestederne på land og for de påvirkninger på udpegningsgrundlaget fra land, som kommunen er myndighed i fht.(f.eks. udledninger), mens f.eks. trusler i form af fiskeri er Fiskeridirektoratets ansvar.

Habitatbekendtgørelsen gælder dog ikke til havs, og på de marine områder er der derfor ikke krav om at lave Natura 2000-handleplaner. Vi finder, at det er uheldigt, at der ikke skal laves Natura 2000-handleplaner for de marine områder, og er usikre på, om arter og naturtyperne til havs sikres i tilstrækkeligt omfang

Alle myndigheder er i forvejen omfattet af krav om at vurdere planlagte projekter indflydelse på udpegningsgrundlaget for Natura2000-områder, og hvis der ikke skal laves Natura 2000-handleplaner for de marine områder, vil Norddjurs Kommune gerne have oplyst, hvad vil man opnå med at lave en Natura2000-plan for de marine områder?

Hvis alle myndigheder kun laver et delfragment af en strategi for at beskytte udpegningsgrundlaget for de marine områder, vil vi også gerne have oplyst, hvem der skal sikre, at der sker en overordnet koordinering mellem de forskellige tiltag, så man samlet set opnår de ønskede forbedringer i de marine Natura2000-områder?

Om Natura 2000-område nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord
I den del af området som Norddjurs Kommune har ansvar for er der navnlig fokus på at skabe gunstig bevaringsstatus for 1330 strandeng

Der vil ud det fra såvel biologiske som økonomiske årsager være sund fornuft at have store sammenhængende områder med den samme tilstand/drift. Af den årsag mener Norddjurs Kommun, at den sydlige del af Natura 2000-område nr. 14 bør bevares som rørskov. Området er pt. stort set én stor Tagrørsump. Samtidig er området præget en hel del af udstrømmende ferskvand fra Gudenå-systemet.

Endvidere er området meget vandlidende nogle steder, og det vil gøre det svært at gennemføre maskinel rydning af Tagrørene, ligesom det vil være vanskeligt have dyr på dele arealet.

Derfor vurderer Norddjurs Kommune, at det vil være vanskeligt at genskabe en lysåben strandeng i området.

Endvidere vurderer vi, at man samlet set vil få den største biologiske mangfoldighed ved at bevare dele af rørskoven, der rummer en lang række fuglearter.

Samlet set mener vi derfor, at en stor del af rørskoven i den sydlige del af området bør bevares som sådan.

Der er indgået MVJ-aftaler på størstedelen af strandenge nord for Kare Holm-Udbyhøj-Søledet. Derfor vil det være overkommeligt at sikre gunstig bevaringsstatus på strandengene i denne del af området

Om Natura 2000-område nr. 47 Eldrup Skov og søer og moser i Løvenholm Skov.

Natura2000-planen er udpeget for at beskytte de nedenstående naturtyper og har navnlig fokus på at genskabe naturtypen Aktive højmoser (7110)

3160 Brunvandede søer og vandhuller
4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng
4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)
6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop
7110 * Aktive højmoser
7120 Nedbrudte højmoser med mulighed for naturlig gendannelse
7140 Hængesæk og andre kærsamfund dannet flydende i vand
9120 Bøgeskove på morbund med kristtorn
91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

Store dele af området er udpeget som 91D0 Skovbevoksede tørvemoser og er udpeget som sådan, da over 50% af de pågældende arealer har kronedække af træer.

Som konsekvens heraf er 91D0-arealerne omfattet af skovhandleplanen frem for Natura 2000-handleplanen, og er kortlagt som en gunstig bevaringsstatus, i modsætning til i basisanalysen, hvor arealerne var udpeget som naturtype 7110 eller 7220 med ugunstig bevaringsstatus.

Ifølge højmose-specialist Mette Risager findes naturligt træbevoksede højmoser *ikke i Danmark af klimatiske årsager*, men er udelukkende opstået på grund af dræning og tørvegravning. Jævnfør Mette Risager, er Danmark det eneste land i EU, der definerer 91D0, som vi gør, og anvendes definitionen i Habitatdirektivet, har 91D0 aldrig været til stede i Danmark.

Heldigvis er såvel skovhandleplaner som kommunens handleplan begge underlagt Natura 2000-planen, og har dermed samme mål: At hele området skal retableres til aktiv højmose.

Norddjurs Kommune finder dog stadig, at udpegningen af naturtype 91D0 *Skovbevoksede tørvemoser er uheldig af følgende årsager:

- At udpegningen af 91D0 i Danmark ikke har noget at gøre med den naturtype, som EU har udpeget for at beskytte.
- At udpegningen af 91D0 i Eldrup Skov gør det unødigt besværligt at lave en genopretningsplan for området – bl.a. ved at flere aktører skal samordne planer og indsats. Desuden er der forskellige tidsrammer for henholdsvis skovhandleplaner og Natura 2000-handleplaner, idet en planperiode for skovplanerne er 12 år, mens den er 6 år for Natura 2000-planer. Det vil sige, at skovplanen først ajourføres efter 12 år.
- At udpegningen af 91D0 *Skovbevoksede tørvemoser medfører krav om, at der også skal bevares/genoprettes et areal med denne "falske" naturtyper, selvom skovplanen generelt sigter mod genopretning af aktiv højmose. Det mener vi ikke giver mening.

Ifølge "Retningslinjer for den statslige Natura 2000-planlægning" har EU-kommissionen tilkendegivet, at skovbevoksede tørvemoser (91D0), der er opstået ved tilgroning af tidligere ubevoksede mosetyper som følge af menneskelig påvirkning, kan fjernes med henblik på at genetablere gunstig bevaringsstatus i de tidligere tørvemoser.

Derfor forstår vi ikke, at der også skal arbejdes for et stabilt eller forøget areal af skovbevoksede tørvemoser.

Norddjurs Kommune ser gerne, at Natura 2000-planen i højere grad og mere tydeligt betoner og præciserer, at højmoser skal prioriteres på bekostning af skovbevoksede tørvemoser. Dette bør nævnes allerede i begyndelsen af planen.

Natura 2000-plan 2009-2015 for Natura 2000-område nr. 46 Anholt og havet nord for
Norddjurs Kommune er helt enige i, at Anholt har en fremragende natur og en enestående arts-tilstand. Vi er også enige i, at tilgroning er et problem nogle steder, men mener faktisk, det er et større problem, end det fremgår af udkastet til Natura2000-planen. Der er bl.a. behov for fældning af bjergfyr i den sydlige del af øen, det var et område, der blev sparet væk i det store fældningsprojekt fra 1996. Så der er en meget stor opgave, hvis man skal leve op til udpegningsgrundlaget. Denne opgave kan kommunen ikke løfte inden for rammerne af vores nuværende økonomi.

Efter vore oplysninger foregår fiskeri omkring Anholt primært med bundskrabende redskaber, altså som trawlfiskeri. Vi forventer, at Fiskeriinspektoratet iværksætter de fornødne undersøgelser, da fiskeriet ud over at have effekt på de nævnte naturtyper også har indflydelse på dele af udpegningsgrundlaget (gråsæl, spættet sæl, fløjlsand, sortand og edderfugl).

Anholt Vandløb ligger på den sydvestligste del af øen. Vandløbet er i vandplanen klassificeret som vandløb af blødbundstypen med et krav til faunaklassen på 4. Anholt Vandløb munder ud på Vesterstrand og oprenses af og til af en lokal entreprenør ifølge aftale med Norddjurs Kommune. Grøften anvendes til afledning af vand fra vandlidende arealer. Det forventes, at den rørlagte del af Anholt Vandløb skal genåbnes. Norddjurs Kommune er ikke enige i denne vurdering, da vandløbet efter vores vurdering er en ubetydelig grøft med brunt vand. Vi mener derfor ikke, at vandrammedirektivets krav om omkostningseffektivitet efterleves, såfremt vandløbet skal åbnes.

Norddjurs Kommune mener, at markpiberen er én af de arter, der bør være omfattet af sigtelinje 4. Endvidere er fuglen blevet tildelt Norddjurs Kommune som et særligt ansvars-område af daværende miljøminister Connie Hedegaard i 2007.